

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 102

číslo: 36

4. září 2022

Cena: 10 Kč

S Kateřinou Literákovou o vydařené akci a o hospicové péči

V letošním čísle 20 Českého zápasu jsme vás pozvali do Písku, kde na chvíli získal zdejší starý Kamenný most zbrusu novou tvář díky projektu Deko pro Athelas. Spojením čtverců, které pletli a háčkovali lidé, nejen aby ulehčili sobě v těžkých dobách covidových, ale zejména těm, kdo poslední etapu života vložili do pečujících rukou hospicu Athelas, vznikla dlouhá barevná deka. Toto originální dílo 21. května pokrylo obě strany mostu. Charitativní projekt Dekaton vešel ve známost veřejnosti hlavně díky úsilí Kateřiny Šolcové z Dětského klubu Pohádka a Kateřiny Literákové, která je zaměstnána přímo v hospici a které jsme se zeptali:

Před časem jsme v našem týdeníku otiskli rozhovor se zakladatelkou Athelas, zdravotní sestrou Miladou Štjodlovou. Co je náplní práce v hospici ve Vašem případě?

Já v Domácím hospici Athelas pracuji jako PR manager a fundraiser, což jsou dvě taková nečesky znějící slova, která v zásadě znamenají dva hlavní úkoly. Jedním z nich je dát o nás vědět světu – zejména tady v Písku a okolí. Nejen z osvětových důvodů, ale hlavně proto, aby každý, kdo se ocitne v té těžké životní situaci, že mu onemocní někdo blízký, věděl, kam se má obrátit – pro radu, pro orientaci a následně pro pomoc. A ten druhý úkol je získávat kontinuálně finanční i nefinanční podporu pro náš hospic. Jsme organizace financovaná vícezdrojově, což znamená, že část prostředků na naši činnost získáváme z dotací, grantů, část z plateb zdravotních pojišťoven a z velké části můžeme fungovat díky našim příznivcům, podporovatelům a dárcům. A já se snažím, aby jich bylo co nejvíce.

Jaké je na základě Vaší zkušenosti obecné povědomí o hospicové péči?

Na to není jednoduchá odpověď. Svět se mění, myslím, že lidé si začínají více uvědomovat, že umírání k životu patří. Hodně v našem tématu pomohlo dění posledních let, kdy manželé Vlčkoví založili svou nadaci a strhli na paliativní medicínu velkou pozornost. Děje se to ale celosvětově – jakási změna paradigmatu. Přemýšlíme o tom, zda i umřít se dá dobře. Co to vlastně znamená. A tím, že v Písku a mnoha městech vznikly mobilní hospice, má víc a víc lidí zkušenost s naší péčí a řeknou si to mezi sebou. Snažíme se i právě takovými akcemi, jako byl Dekaton, říci lidem na Písecku, že jsme tady, co děláme, co bychom potřebovali. A pomalu to povědomí chceme rozšiřovat. Lidé si často myslí, že se staráme jen o seniory. Řeknou třeba: „tady máte dar na staroušky“. Snažíme se jim pak vysvětlit, že to není takhle jednoduché. Že nevléčitelná nemoc někdy postihne také mámy, táty, mladé lidi... dokonce i děti. A že i o ně se staráme. Věřím, že pomaloučku o nás bude vědět čím dál více lidí, že se staneme běžnou součástí zdravotnické péče.

Změnil se poté, co jste začala pracovat v paliativní péči, Váš

postoj ke smrti a umírání?

Nevím, jestli změnil, spíše usadil. Věděla jsem, proč chci v hospici pracovat a že je i mým osobním záměrem otevřít téma umírání, šířit myšlenku, že je možné zemřít doma, se svými nejbližšími, důstojně, bez zbytečných bolestí. Věděla jsem i zdálky, z vyprávění, když jsem ještě v hospici nepracovala, jak skvělou péčí a dobrou prací pro svět dělá. A když už tu nějaký čas jsem, nepřestávám obdivovat naše lékaře, sestřičky, sociální pracovníce i pečovatelky, pana kaplana. Jak s rodinami pracují, jak je podporují. Jak myslí na každého pacienta, ctí každý příběh a hledají pro pacienty i jejich pečující tu nejlepší možnou podporu.

Pletla jste sama také čtverce, a pokud ano, jak to šlo?

To je vtipná otázka. Když nás s mojí kamarádkou a dobrovolnicí hospice Káťou Šolcovou napadla ta myšlenka udělat spolu s lidmi obří deku, mnula jsem si ruce, že se konečně naučím pořádně plést a háčkovat. Upletla jsem jeden. Sháčkovala jsem pak čtverce v deky, to ano, ale většinu toho času během „dekového roku“, jsem byla ten, kdo vozil čtverce, krabice, deky, kupoval háčky, klubička, distribuoval klubička k babičkám a dětem a psal a mluvil a fotil. A pak, na konci, když jsem šla po mostě... nemohla jsem sama uvěřit svým očím, jaká krása z toho vznikla. Ale plést a háčkovat pořád dobře neumím 😊.

Části deky si lidé mohli zakoupit přímo na mostě, některé jsou stále k dispozici v e-shopu online. Jak vlastně dopadlo zmíněné květnové benefiční odpoledne na nejstarším českém mostě?

Dopadlo krásně. Prodejem spletených dek se podařilo získat pro hospic 382 871 korun, což jsme si ani v nejbarevnějších snech nedokázali představit. Následnou sbírkou, kterou jsme ještě spustili online spolu s podporou České spořitelny, jsme získali dalších 45 500 korun. Deko (a náš most) je zapsaná v knize českých rekordů, pletlo ji 302 pletářek, skládala se z 10 037 čtverců a byla dlouhá 398 metrů. A hlavně... to lidské setkání na mostě. Bylo tam tolik milých lidí. Přijela nás podpořit herečka paní Veronika Freimanová, herečka paní Alenka Štréblová, bylo to odpoledne plné hudby, smíchu i dojetí z té udělané práce a ze

vší té podpory, kterou jsme získali. A nepršelo. Bůh nad námi držel laskavou ochrannou ruku. Cítila jsem až v kostech, že to není jen naše dílo, že bylo tak požehnané shůry, až se mi z toho ještě teď, když vám to říkám, hromou slzy do očí.

Na facebookové stránce hospic Athelas mě zaujal projekt „Dopisy do nebe“. Můžete o něm říct pár slov? A s jakými dalšími projekty se lidé mohli či mohou setkat v souvislosti s činností hospice?

Dopisy do nebe byl miniaturní projektík v rámci píseckého festivalu Pískoviště. Sladovna nás pozvala ke spolupráci a my jsme byli týden před Dekatonem součástí celého divadelně hudebního festivalu s tímhle nápadem. V naší dílničce mohly děti i dospělí psát dopisy do nebe těm, kteří už tady nejsou

Pokračování na str. 3

Bohuslavice - kurz nejen pro studenty a absolventy

Třetí srpnový týden již tradičně patří kurzu pořádanému pro studenty a absolventy Husova institutu teologických studií, VOŠ HITS a VŠ ZSP, kteří přijíždí i s členy svých rodin, především dětmi. Letos se nás sešlo 52 účastníků a z toho 9 dětí. Společensví to bylo pestré a radostné. Každé ráno před snídaní jsme se setkávali nad výkladem ranního Žalmu, večer jsme usedali k hodinovému výkladu a diskusi nad Hesly Jednoty bratrské ve zpracovaném podání v Denním čtení, na němž se podílí i naše církev. Ráno i večer jsme zpívali ze Zpěvníku CČSH, který si díky jeho elektronické verzi na stránkách www.ccsch.cz mohli všichni vždy otevřít. Podobně si mnozí otvírali elektronicky i Bibli, když jsme četli biblické texty. V biblickém a modlitebním rámci se pak odehrával dopolední a odpolední program kurzu.

Bohuslavice, oslava Boha v pomoci bližnímu a s láskou v lásce ho přijmout - je krédem všech, kteří byli i nám ku pomoci, abychom zde mohli strávit krásné a naplňující chvíle. Dá-li Bůh, přijedeme i příští rok, popáté. Do té doby kež slavíme Boha v lásce a pomoci bližním všude tam, kde žijeme a ve společensvích, která spolutvoříme, at' již ve škole, v zaměstnání, mezi přáteli, v církvi, či jinde. A nebojme se tvořit nové, tak jako v Bohuslavicích rostou nejen nové stavby, ale i nová společensví, nová pomoc, vždyť i Bůh tvoří nové (Zj 21,5) a i v tom můžeme naplňovat základní naše určení, abychom se stávali obrazem Božím, k němuž jsme byli stvořeni. *Obsažnější článek ze setkání v Bohuslavicích najdete v dalším čísle ČZ, na fotografii bohoslužba s bratrem biskupem Davidem Tonzarem.*

Hana Tonzarová

Athelasové pozvání ke... sběratelství

Psáno pro blog *Písecký svět* 8. 10. 2021

... Dnes ráno jsem vyšla z domovních dveří a venku svítí slunce. Je pátek a já si to šinu rovnou za roh do Obchodní akademie na setkání se studentkami třetího ročníku. Plánují svůj vlastní podnikatelský projekt s paní ing. Fořtovou a chtějí ode mne slyšet, co je hospic vůbec zač, aby se mohly rozhodnout, zda nám chtějí věnovat výtěžek ze svého prvního skutečného podnikání. Jdu po chodníku, slunce ve tváři a mímím ženu podobného věku, jako jsem já. A ona ke mně vyše zářivý úsměv. Jako z reklamy. Usměju se též a jdu dál, hlavu plnou blízkého se rozhovoru, povídání o hospici. Jak se s mladými lidmi dá mluvit o nemoci, o umírání, o konci života? Budu mít 45 min na to, abych je nevydělala, neodradila, abych jim ukázala, že v tom, co děláme, není jen smutek, bolest a trápení. Jak, jak, jak... nevím a zrovna zahybám za roh, když naproti mně jde další žena, tentokrát mladší, s dítětem za ruku a zase... zářivý úsměv. Druhý. Oplatím ho, aniž bychom se znaly a viděly kdy před tím a pocítím záchvěv něčeho, co není úplně obvyklé. Pozdravím. Ona také. Neznáme se. Prostě se potkáme očima a jdeme dál. A na jednu vteřinu, dvě, tři se v tom úsměvu setkají i naše srdce.

Srdčně se smát, říká se. Já se směju zejména nahlas. Manžel se za mě stydí, ale už si zvykl. Avšak ty dva srdčné úsměvy dnes ráno si schovávám do kapsy a jsou mi připomenutím, že uvnitř nás jsou srdce a ta se prostě někdy usmějí sama od sebe, bez našeho přičinění. A tak s těmi dvěma úsměvy v kapse vejdu do dveří školy, pan školník, úsměv, pár slov. Vyjedu výtahem, paní profesorka, pozdrav, úsměv, vcházím do učebny, pozdrav, úsměv, sbírám do kapsy další úsměvy, a jestli dobře počítám, už jich je aspoň deset. Vracím se domů, usměje se na mně syn a můj muž, začínám se těšit do města, koho tam potkám. Trochu bloumám v hlavě, kolik tak úsměvů jsem zažila za posledních pár dnů... Řekla bych, že jsem docela sběratelka. Setkání s budoucími majitelkami společnosti Remedy, která bude vyrábět a prodávat produkty pro domácí pohodu (aromaterapeutické svíčky, copany na cvičení s návodem a hračky pro zvířata ze starého oblečení), bylo moc milé a inspirativní. Moc jim držíme pěsti.

Hmmm. Úsměv. Taková obvyčejná věc. Nic nestojí, není na něj uvalena žádná daň. Prostě jen... je. Ve vteřině vyzdobí i zaprášenou ulici. Úsměv, když přichází náš pan doktor k pacientovi domů. Úsměv sestřiček, odcházejících zrovna z hospice za našimi rodinami. Úsměv paní ředitelky Danky, když mi otevírá dveře, zatímco vleču na ramenou obrovské tašky se čtverci a klubky...

Nevím, nemám to nijak vědecky potvrzené, ale zdá se mi, že úsměv v nás něco proměňuje. Tak já vás chci pozvat, a moc se snažím neznít u toho pateticky, jestli byste náhodou neměli chuť se dneska na někoho a několikrát doširoka usmát. Třeba to zažene i kdejakou chmuru na duši. A kdybyste se chtěli usmát na nás, najdete nás v knihovně. Nebo v hospici, tak se stavte na jeden úsměv, rozdáváme je na setkání a zcela zdarma. Pro sběratele úsměvů máme pár ve skladu navíc.

Krásné podzimní dny plné srdčných setkání, fajn lidí a pevného zdraví Vám za celý hospicový tým přeje
Katka Literáková

Z kazatelského plánu

13. neděle po svatém Duchu

Ty jsi, Hospodine, spravedlivý, přímý ve svých soudech. Nalož se svým služebníkem podle svého milosrdenství. (Žalm 119,137.124a)

První čtení: Deuteronomium 30,15-20

Tužby pro dobu po Duchu svatém (IV):

2. Abychom v boji s pokušením a hříchem u Pána církve pomoc hledali a nalézali, modleme se k Hospodinu.

3. Abychom byli uzdraveni z duchovní slepoty a moci Boží se otevřeli, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Panovníku Hospodine, zahrň nás hojností své milosti, abychom nepodléhali svým špatným sklonům a drželi se tvého věčného zákona! Osvi' nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: Filemonovi 1-21

Evangelium: Lukáš 14,25-33

Verš k obětování: Daniel 9,19

Verš k požehnání: Lukáš 9,23

Modlitba k požehnání:

Panovníku Hospodine, dej, ať očištění tvým slovem a svátostmi cele se přimkneme k tobě, aby naše srdce byla prostoupena bratrskou láskou k našim bližním! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 3, 5, 97, 95, 185, 288, 293

Přežijeme sami sebe?

Plujeme v řece zapomnění, co bylo, už není. V každém člověku existuje vnitřní duševní svět. Můžeme si ho představit jako moře. Emoce se do něho valí peřejemi přeludových snů. Někdy bývá moře rozbourané, vzednou se velké vlny, hrozí, že nás zavalí. V té chvíli hledáme maják, pevný bod, který nás ukotví v našem nazírání. Jednou najdeme pevný bod, tvrdili básníci s Einsteinem.

Jenže jak? Když geniální fyzik zemřel rupturou aorty, naložili patologové jeho mozek do lihu, zvažili a změřili. Mysleli, že objeví alchymii myšlení. Ale ono nic. Překvapilo je, že se mozek pod mikroskopem nelišil od mozku jiného bělocha, árijce, černocho, až na jednu maličkost: Dokázal zpomalit čas.

Ach, ten čas! Bloudění obemykající prostor, skryté dějiny absurdní pravdy na prahu fotonového snu. Tělesa deformují čas a čas okolo deformuje, aniž si to uvědomuje, každý z nás. Životem jít a v duši mít magické chvění, čistou, absolutní krásu.

Teprve odloučení od nadbytečného shonu a stresu je podstatou rozvoje duchovních schopností člověka. Někdy až těžký životní zážitek vyvolá katarzi k nastoupení této cesty, na které si uvědomíme, že přijmeme-li pravdivě svůj život, život přijme nás. Pochopení smyslu přirozeně přicházející meditace následně se zjevuje samo od sebe.

„Poznej sám sebe,“ hlásal nápis na zdi chrámu v Delfách.

Mnoho generací mezitím světem prošlo. Jak vnímáme sebe dnes? Nevíme, kam až sahají hranice lidských možností. Existují ještě jiné síly, naplňující smysl našeho žití? Další etapa naší cesty musí začít návratem k sobě. Současný styl tomu nepřeje, idea bohatnutí se stala náhradou životního smyslu. Jenže permanentní honba za ziskem neumožňuje optimální řešení. Základním předpokladem sdílení světa je víra v člověka. Představuje pramen pravdy, bránu životní moudrosti.

Jak zpřístupnit spravedlivý život v lepším světě? Vypneme na chvíli mobily, iPhone a televizi, zaposlouchejme se do ticha ve svém nitru. Změňme úhel pohledu a přestaňme ukrajovat to elementární z lidské bytosti. Hledme sjednotit vědomí v harmonii. Získejme celistvý pohled na svět. Etika úcty k životu přináší naději, jejíž vnitřní hlas umožní pochopit velikost, krásu a sílu všelidské lásky.

Naplňt moudře pozemský čas. Být sám sebou, rozumět žití. Lidská existence připomíná moře, břeh s večerem ztemní, na hladině usíná slunce. Ve vzpomínce srdce zní pianissimo mořských vln, tlumené pevninou – hudba podvědomí. Pak se vlny vzednou a odcházejí spát a zase vstávají. Příliv a odliv. Slapovou silou snů se vlečou oblázky dní, počkají chvíli a zase táhnou zpět ke břehu. Jsou přitažlivou silou poetické fascinace v symfonii věčnosti. Iluze štěstí je stopou, zanechanou s úsvitem Robinsonem v písku, za odlivu moře času. Vydejme se v jeho stopách...

Bohumil Ždichynec

Z knihy *O hledání a nalézání* autora a Olgy Nytrové

„Svět je nádherná kniha, ale nemá cenu pro toho, kdo v ní neumí číst.“

Carlo Goldoni

„Život měříme příliš jednostranně; podle jeho délky a ne podle jeho velikosti. Myslíme víc na to, jak život prodloužit, než na to, jak ho opravdu naplnit. Mnoho lidí se bojí smrti, ale nedělají si nic z toho, že sami a mnoho jiných žijí jen životem bez obsahu, bez lásky, bez radosti.“

Tomáš G. Masaryk

Nad Písmem

Zodpovědnost za věci nám svěřené L 14,25-33

Slova z úvodu dnešního evangelijního čtení nám mohou znít až přehnaně tvrdě – „kdo se nedovede zřít svého otce a matky...“ nebo v některých překladových variantách „kdo nemá v nenávisti svého otce a matku...“ nemůže být mým učedníkem. Zdánlivá tečka za tímto vyjádřením či jen vytrhnutí tohoto tvrzení by nevedlo k chápání celistvosti zvěsti evangelia, tak ani naše církev nikdy nepracovala.

Pro porozumění se podívejme na kontext a paralelní vyprávění této události. Evangelista Lukáš se jistě snažil vyjádřit to, co již před ním zaznívalo z evangelia Markova a Matoušova. Kdo svůj život zakládá na lidech (byť jemu nejbližších) či věcech tohoto světa, může o ně přijít, může se v nich zklamat a může kvůli nim také ztratit svůj život. A nemusí jít hned o ztrátu v případě vlastního úmrtí, ale může jít o pomalé ztrácení života v omylných touhách po vlastnění, slávě, penězích a všemožných dalších pozlátcích tohoto světa.

Kdo se však stane Ježíšovým učedníkem, kdo pozve Boha do svého srdce a nechá se jím proměňovat, ten se dává do služby pravému

životu a jako nový člověk pak přistupuje i k věcem světa odlišně. Lukáš nám zde předkládá příklad, který se nás přímo dotýká a který v sobě nese onu naléhavost po orientaci na věci nejdůležitější, bytostně základní, život zakládající.

A přitom se jistě nejedná o nějaký útek z tohoto světa, ani nečteme, že všechno na tomto světě je špatné – vždyť žijeme ve stvoření, ale jde o nový pohled, vzhled na svět kolem nás díky víře a vztahu s Bohem.

A tento nový pohled v sobě nese zodpovědnost za věci nám svěřené. Než se pustíme v osobním životě, ve škole, v práci či v náboženské obci do velkých projektů a plánů, nemáme si počínat jako blázní a bez rozmyslu skočit po první nabídce, která se nám namane. Ale, jak zaznívá v našem textu, máme si „sednout a zamyslet se“, například jestli moje životní náklady zvládnou takovou změnu, jestli bude moje pracovní nasazení efektivně zúročeno nebo jestli přijmy naší náboženské obce vystačí na atraktivně prezentovaný nový projekt. Lukáš nám v textu ukazuje, že i člověk víry nejedná jako blázen, jako někdo, komu se lidé vysmějí,

ale používá společně s důvěrou k Hospodinu a vírou v Jeho zaslíbení také svůj rozum.

A to by pro věřící Církve československé husitské nemělo být ničím překvapujícím a novým, že? Vždyť o užívání rozumu a orientaci na odpovědný život psala spousta našich církevních velikánů (např. K. Farský, A. Spisar, F. M. Hník, F. Kovář, Z. Trtík, Z. Kučera ad.).

Máme „své“ církevní vzory z minulosti, jistě je, kde se inspirovat, ale v minulosti nesmíme zůstat. Dnešní text nehovoří o tom, že se máme zřeknout své rodiny a blízkých a uzavřít se jen sami do sebe, ani nehovoří o tom, že máme prošťustrovat všechna svěřená obdarování a nechat svět, aby se nám vysmál, že jsme jen mauzoleem.

Ne. Dnešní text nás povzbuzuje k aktivitě, k rozpoznávání věcí věčných a časných, k přijímání a užívání odpovědnosti za svoje rozhodnutí všude tam, kam jsme posláni. Každý s různým obdarováním, každý ve svém speciálním prostředí, každý s rozdílnými zkušenostmi, ale jsme voláni tím stejným Hlasem.

Veronika Matějková

Otče Hospodine, děkujeme ti, že nás neustále probouzíš k novému životu s tebou.

Děkujeme za život, smrt i vzkříšení našeho bratra a Pána Ježíše Krista, díky kterému můžeme poznávat tebe, stvoření i sami sebe.

Prosíme tě, otevírej naše srdce i mysl, abychom dokázali svět vidět v plnosti a svými činy víry, lásky a naděje dokládali, že jsme tvé děti. Amen.

S Kateřinou Literákovou...

Pokračování ze str. 1

s nimi. To bylo také dojemné a plné lásky a milých vzkazů... a určitě v té myšlence budeme pokračovat.

No a v nejbližší budoucnosti chystáme kampaň DOMA. Z kraje podzimu. Ta je celostátní a jejím vrcholem je Papučový den, který letos připadá na středu 5. října, sejdeme se opět u našeho krásného mostu a výstavou dětí z mateřských škol a charitativním stánkem, jestli se to podaří, budeme „prodávat“ kávu za dobrý skutek. Takové speciální Papučíno. A také se pokusíme spojit oba břehy řetězem z papučí, které lidé přinesou. Spolupracujeme také na vzniku pietního místa na lesním hřbitově s názvem Místo v srdci. Bude to místo pro rodiče, kteří přišli o miminko během těhotenství, při porodu či krátce po něm. To také není snadné téma, ale po malých krůčcích s ním chceme pracovat, to bude téma na celý podzim. A na závěr roku nás čeká již tradiční adventní koncert Marika Singers Voices a adventní výstava ve Sladovně s názvem Pletky s anděly – budeme pokračovat v pletenoháčkovaných aktivitách spolu se scénografkou Evou Blahovou.

Doufáme, že se nám podaří se dotknout srdcí těch, kdo se přijdou podívat. Říkám si, že když budeme dělat takové lidské projekty „s duší“ a dobrým záměrem, podpora shůry i od lidí pro hospic, pro naše pacienty a pro jejich laskavé a odvázné pečující, vždycky přijde. Modlím se za to.

Také v to doufám. Vlastně ne, vím jistě, že podpora přijde. Už jen proto, že Vaše práce má opravdu smysl. Když se nad tím zamýšlím, jen stěží si představím smysluplnější činnost, povolání...

S díky za to, co všechno do ní dáváte Vy i Vaši kolegové, i za všechna dnešní krásná a upřímná slova

Klára Matoušová

Josef Kořenek

Prosím

Řadu let prosím o život
mnohých
co umdlévají

Řadu let prosím o život
mezi těmi
co jsou plni bolesti

Řadu let pronásleduji v sobě
beznaději

a snažím se vidět za obzory
a věřit
netušenému rozměru
pokračování života

Radost ze snahy o dobro, Usum 2018

Hrozí nám sionismus?

Židia sa rozišli z Palestíny po celom území rímskej ríše ešte pred narodením Ježiša Krista. Početné komunity boli v Egypte. Neskôr prenikali židia do Európy, kde mali ťažký život. Museli žiť v uzavretých getách oddelení od ostatného obyvateľstva. Aby prežili, museli rozvíjať obchodnícke schopnosti. Obchodom sa živilí aj neskôr, keď boli getá zrušené. Judaizmus sa považuje za „vyvolený národ“. Tento názov je často nesprávne pochopený a zneužívaný. „Vyvolené“ neznamená v Biblii nadradenosť voči ostatným, ale poslanie slúžiť iným. Táto služba spočíva v zvestovaní prítomnosti Boha vo svete, ktorý je Bohom všetkých a nielen jedného národa.

Od vyvolenia vedie cesta k sionizmu, ktorý pôvodne znamenal židovskú etnickú a náboženskú identitu. Neskôr získal sionizmus aj politickú podobu. Nikdy však v ňom nešlo o pokus vládnuť celému svetu. Isté finančné skupiny židovstva mohli mať vplyvné postavenie v politike a ekonomike, ale nikdy nešlo o „židovské sprisahanie“ ovládnuť svet.

Po príchode do Európy sa stupňovala nenávisť voči židovskému etniku, ktorá vyvolávala rôzne „pogromy“. Príčinou bola zrejme etnická a náboženská inakosť židovstva, ktorú Európan nedokázal zvládnuť. Židia boli považovaní za „bohovražedný“ národ, ktorý bol zodpovedný za smrť Ježiša Krista. Nenávisť voči židom vyvrcholila v tzv. „konečnom riešení“ židovskej otázky. V koncentračných táboroch zahynulo množstvo vynikajúcich príslušníkov židovského národa...

Z náboženského hľadiska sa židia delia na ortodoxných a liberálnych. Ortodoxní dôsledne dodržiavajú všetky pravidlá náboženského života, liberálni sú v dodržiavaní pravidiel voľnejší. Dodržiavanie náboženských pravidiel pomáhalo židom utužovať ich identitu. Bolo to tak aj v minulosti, keď boli kruto prenasledovaní.

V budúcnosti nesmie byť nikto prenasledovaný len pre svoju „inakosť“. Inakosť dáva človeku hlbšie poznanie života.

Spomeňme si na to, keď sa zastavíme a stíšime pri pamätníku holokaustu v Bratislave alebo inde.

Štefan Šrobár

Jan Hus v úsilí o demokratickou spoločnosť

Jana Husa môžeme zcela jistě označit za jednu z nejnámějších a také nejznámějších osobností českých dějin. Ostatně o rodákovi z Husince, knězi a pozdějším rektorovi Karlovy univerzity již bylo psáno z nejrůznějších úhlů pohledu. Následující text ale charakterizuje fenomén, který historická věda nazývá „druhý život“, tedy nakládání s odkazem daného člověka po jeho smrti.

Jan Hus do svého druhého života vstoupil ihned po uhasnutí kostnické hranice, když se stal jiskrou zapalivší husitské hnutí. Posléze inspiroval Jednotu bratrskou a také světovou reformaci, neboť se s Husovým dílem seznámil i Martin Luther. Podobným způsobem lze skrze dějiny a hlubokou propast uplynulých staletí postupovat dál a dál. Zastavme se proto v jednom konkrétním okamžiku, v momentě, který zásadním způsobem ovlivňuje i současnou společnost a životy každého z nás. Jan Hus totiž stál na počátku dnešního demokratického státu, neboť se k jeho odkazu obracel Tomáš Garrigue Masaryk. Jaký byl ale skutečný vztah prvního československého prezidenta k dávnému středověkému učenci? Ani nyní není stále běžně známou informací, že si Masaryk velmi dlouho přál udržet habsburskou monarchii, jejíž rovnoprávnou součástí by zůstaly také české země. Doufal, že se mohutné soustátí transformuje v celek, který bychom nejspíše označili za federaci. K definitivnímu rozhodnutí, že zkonstatěly kolos nemá dostatek vůle, ale ani síly nutně reformy provést, a že tedy jedinou zbývající cestou zůstává zformování nezávislého demokratického Československa, Masaryk dospěl teprve během běsnící první světové války. Nicméně v obou dvou případech pátral po zásadní otázce, jejíž rozměr byl zajisté politický, ale zároveň hodnotový, totiž: jaký je dějinný smysl existence českého národa? Jinými slovy, na základě čeho může ve světovém společenství lidstva či pouhé habsburské monarchie argumentovat potřebou svých nároků tak, aby mohly být vyslyšeny?

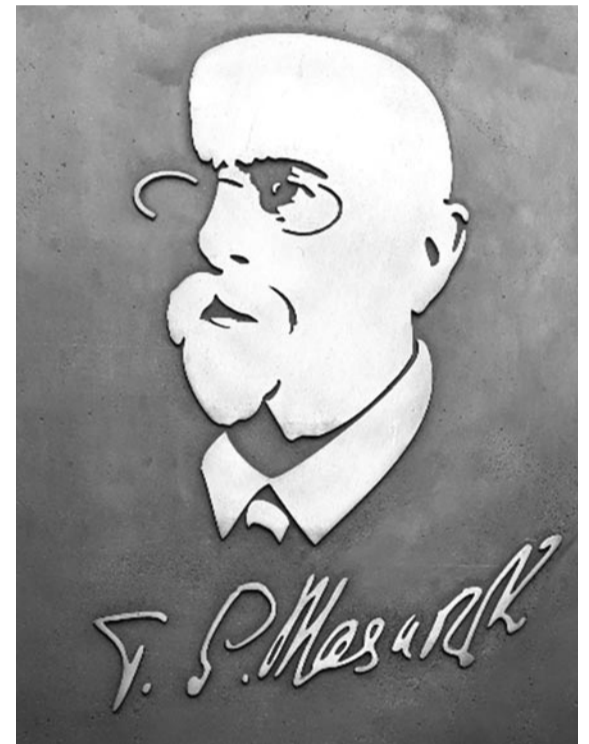
Masaryk se k Husovi obracel již jako profesor Karlo-Ferdinandovy univerzity na konci 19. století. Ve svých filozofických úvahách nad smyslem národních dějin se proto nemohl oddělit od vrcholícího úsilí o politickou emancipaci českého národa. Masarykova filozofie českých dějin se posléze stala programem národního života a zároveň dodnes čile diskutovaným, podporovaným i rozporovaným – tedy inspirujícím – konceptem. Masaryk tvrdil, že se existence českého národa opírá o myšlenku humanity, vyšší ideál klenoucí se skrze dějiny i generace lidských životů a vycházející z reformace, konkrétně z Jana Amose Komenského, Jednoty bratrské a pochopitelně též na prvopočátku z Jana Husa. Masaryk ovšem obrácením se do minulosti nehledal pouze oporu pro aktuální politické potřeby, ale pátral po smysluplném naplnění existence moderního člověka a mravního rozměru jeho každodenního jednání. Později, již jako prezident, připomínal, že když v době první světové války usiloval o samostatnost českého národa, vysvětloval světu, proč si tuto svobodu zasloužíme a proč nám mají zahraniční mocnosti pomáhat. Jan Hus se mu stal argumentačním spojencem: husitství podle Masaryka vneslo do společnosti nové morální principy a etické hodnoty. Masaryk kostnického kazatele vnímal v několika rovinách: jako náboženského myslitele a reformátora, ale zároveň jako živou součást stávajících společensko-politických zápasů, přičemž politický, rozumějme národnostní rozměr Husova odkazu, byl v očích Masaryka tím méně důležitým v porovnání s Husem jakožto morálním vzorem. Veškeré poznání, veškeré úsilí lidského života mělo sloužit k nápravě mravů, což je cíl, o který – dle Masaryka – usiloval i Jan Hus. „*Hus zemřel pro nás, ale i pro všechny ostatní,*“ tvrdil Masaryk. „*Česká idea bratrství, česká idea humanitní, toť vůdčí idea pro celé lidstvo.*“

Hlavními body Masarykova programu se tedy staly humanita a demokracie, jejichž kořeny nalézal

právě u Jana Husa. Jinak řečeno: nikoliv francouzská revoluce, ale již česká reformace vnesla do světa hodnoty, na kterých mohla být budována moderní společnost. Ostatně revolučnost Masaryk vnímal jako politický hazard a nebezpečné dobrodružství. Klíčem k pokroku lidstva se měla stát reforma, tedy dlouhá, odborná a trpělivá práce.

A zde se Husův morální odkaz prolíná s Masarykovým politickým úsilím; zde dochází k naplnění smyslu existence českých dějin a tudíž oprávněnosti dávného požadavku českého národa po komplexním sebeurčení: „*Hus je pro nás živým programem. Naše reformace jako reformace žádná nebyla a není dokončena, nepřestala působit, pokračuje ve svém vývoji. Žádá neustálé obnovování, touhu po lepším, po zdokonalování, pokroku.*“

Pro Masaryka tedy z morálního hlediska prolínajícího se s politikou reformace nikdy neskončila.

Z desky na domě v Thunovské ulici, kde žil Masaryk v letech 1896 - 1907

I v demokratickém státě zůstávalo nutné, možná ještě důležitější než dřív, usilovat o naplňování hodnot vyslovených Janem Husem. Když si totiž Masaryk kladl otázku, zdali jsme národem Husovým, odpovídal upřímně, že zatím zcela ne. A to je výzva, která by v očích prvního československého prezidenta pravděpodobně zůstávala aktuální i v dnešní době, tím spíše, když se ohlédneme k současným tragickým událostem na Ukrajině.

Husovy myšlenky, reformátorův odkaz totiž přes všechnu svoji hloubku zůstává prázdnou nádobou, nepřesune-li se ze stránek středověkých dopisů do lidské každodennosti, tak, jak po tom volal Masaryk.

Ale mistrův druhý život nám ukazuje, že Husovy hodnoty mohou, podobně jako další nadčasové myšlenky, například Friedricha Nietzscheho, inspirovat jak k něčemu dobrému, tak zlému. Již v husitském hnutí bychom zcela jistě našli skutečnou touhu po mravní a náboženské nápravě člověka i společnosti, ale stejně tak pouhou ambicí obohatit se na úkor druhých. Podobně komunistický režim využíval husitské hnutí pro své vlastní cíle a pečlivě si z historické mozaiky vybíral pouze dílky vhodné k doplnění příběhu o odvěké socialistické třídní revoluci.

Své krátké zamyšlení si proto dovoluji zakončit úvahou, že v duchu Masarykovy výzvy záleží především na nás, zůstanou-li Husovy myšlenky živé i ve 21. století – a také jakým způsobem; zdali naplníme Husovu etiku, morálku i jeho humanismus vlastními činy, nebo dovolíme, aby se přetvořily v prázdná hesla bez skutečného významu.

Jakub Marša

Zprávy

Z XXIX. kurzu varhaníků
a zpěváků v Dobrušce
5. - 13. 8. 2022

Autorem fotografií je br. Jiří Koflák. Na webových stránkách církve naleznete další fotografie, na článku ze setkání se můžete těšit v dalším čísle.

V pozoruhodném kostele bohnické léčebny
slaví bohoslužby tři církve

V centru areálu psychiatrické nemocnice v pražských Bohnicích stojí neobvyklý kostel. Už doba jeho vzniku, postaven byl během první světové války a vysvěcen v roce 1919, implikuje jistou výjimečnost této stavby. Jelikož je kostel centrem duchovní péče pro pacienty nemocnice, střídají se v něm bohoslužby katolické, evangelické a husitské církve.

Krom toho, že stavba je provedena v secesním stylu, poněkud netypickém pro sakrální stavby na našem území, může návštěvníka zaujmout řada vybavení z dílen soudobých umělců. Od padesátých let byl totiž kostel uzavřen na více než čtyři desetiletí. Během tohoto období sloužil především jako skladiště a silně chátral. První věřící se do něj podívali až v únoru 1993 zásluhou spolupráce tehdejšího ředitele nemocnice Zdeňka Bašného a pražského arcibiskupa Miloslava kardinála Vlka. Špatný stav původní výzdoby kostela po jeho znovuotevření dal příležitost ke vzniku soudobým příkladům kvalitního sakrálního umění. Od roku 2011 zdobí okna kaple Ducha Svatého vitráže s motivy „Zvěstování Páně“ a „Křtu Páně“ od Oldřicha

Seluckého, který je rovněž autorem nového svatostánku v kapli nebo obrazu Zmrtvýchvstání Páně vpravo od presbytáře. Křížovou cestu vytvořil v roce 1993 arteterapeut Karel Peřina. U vchodu do kostela stojí za povšimnutí kroupka autora Zdeňka Šimka z roku 1967, která byla původně křtitelnici. Novou křtitelnici z roku 2012, která je umístěná v presbytáři, vytvořila Kateřina Němcová, stejně jako keramické vázy a svícny na obětním stole nebo menoru v presbytáři.

V kapli Ducha Svatého můžeme ještě vidět například dřevěnou sochu sv. Dymfny, patronky psychicky nemocných od polského řezbáře Piatkowského či sošku Madony s dítětem od místní arteterapeutky Marie Tomanové, která je rovněž autorkou keramických destiček s biblickými motivy umístěných na dveřích v různých částech kostela. Keramický betlém vyrobili pacienti pod vedením arteterapeutky Evženie Tomkové-Towen.

I varhany mají jistou zvláštnost. Jedná se o nástroj, který doprovázel bohoslužbu při návštěvě papeže sv. Jana Pavla II. v Praze na Letné 27. dubna 1997.

Vojtěch Tutr a Jitka Schlichtsová, info.dingir.cz

Z ekumeny

Čtyřicet let Letních ekumenických táborů

S vděčností Pánu Bohu, ale také všem obětavým spolupracovníkům, si v sobotu 10. září 2022 v Hradci Králové připomeneme čtyřicet let konání dětských letních táborů.

Pořádá je sice Církev československá husitská, ale vždy jsou ekumenicky otevřené i pro děti z jiných církví či mimo církev. Začaly ještě za totality tak trochu pololegálně pod záštitou libereckého sboru a pak přešly pod hlavičku Královéhradecké diecéze ČČSH. Za tu dobu jimi prošly stovky dětí, z nichž se některé později staly táborovými vedoucími, kteří přejali štafetu po svých předchůdcích a dál rozvíjejí táborovou tradici.

Od trochu partyzánských začátků až po dnešek se mnohé proměnilo, ale některé konstanty zůstávají. Patří k nim i biblické příběhy, do kterých se během tábora dá vstoupit přece jen trochu jinak než v hodinách náboženství. Kromě jediného místa (Přepeř nad Jizerou), kde nás v roce 1997 v polovině tábora vyplavila povodeň a kam jsme se po roce opět vrátili, se všechny naše tábory konaly na jiném místě – někdy v blízkosti našich far a sborů, jindy u přátel (u jejich chat či usedlostí), ale často také úplně na samotě v oddělenosti od běžných výdobytků civilizace. Chceme poděkovat nejen všem odvážným, kteří se našich táborů účastnili, ale i všem statečným, kteří nás vzali pod svá ochranná křídla.

Vedle dětských táborů se časem začala rozvíjet i tradice putovních táborů mládeže, kterých se účastnili nejen ti odrostlí z našich táborů, ale i další mládež. I jim samozřejmě platí naše pozvání na tuto slavnost.

Byli bychom moc rádi, kdyby to setkání nebylo jen vzpomínáním, ale těm, kteří o to budou mít zájem, umožnilo prožít něco z táborové atmosféry při různých typických táborových soutěžích, ve fotbalovém zápase, anebo při nedělní songové bohoslužbě.

S příjezdem účastníků do Sboru kněze Ambrože v Hradci Králové počítáme v sobotu 10. září od 8.30 h, v 10 h se bude konat společný nástup a od 10.30 se budete moci účastnit rozmanitých činností od vzpomínkových po soutěžní, ve 12 h počítáme s obědem a po něm od 13 do 15 h kromě pokračování v táborových aktivitách bude čas na písničky s kytarou a také na fotbalový zápas vedený dvěma legendárními táborovými kapitány Kýňou a Vojtou. V 16 h při slavnostním závěru vyhodnotíme soutěže, oceníme obětavé táborové vedoucí a hlavně poděkujeme Pánu Bohu za jeho vedení a ochranu po celých těch 40 let. A kdo bude moci zůstat do neděle 11. 9., v 9.30 h budeme sloužit bohoslužbu se songovou liturgií.

Vás, kteří se chystáte přijet, prosím, abyste se mi co nejdříve ozvali na e-mail: stepan.klasek@ccsh.cz .

Srdečně zve a spolu s dalšími organizátory se na setkání těší

Štěpán Klásek

Přání rabínu Karolu Efrajim Sidonovi
až do sto dvaceti let!

K narozeninám se v židovské komunitě přeje הנש מירשעו האמ דע – „Až do sto dvaceti let!“ Je to krásné přání k prožití dlouhého věku, ale zároveň jakási připomínka konečnosti, omezenosti a hranic lidského života. Původ tohoto slovního obratu pochází z povzdechu Všemohoucího, že to nemá s člověkem jednoduché, a proto omezí věk jeho života (Genesis 3,6). My to také nemáme v životě vždy jednoduché, jak je to výstižně vyjádřeno v onom židovském vtípku, kdy si Roubiček stěžuje: „Oj, oj, život je furt samá starost. Práce, děti, manželka... Lépe by bylo se nenarodit. Komu se to ale podaří?“

Rabínu Karolu Efraim Sidonovi se to také nepodařilo a letos v srpnu se právě před 80 lety narodil. Snad toho sám často nelituje, protože mnozí jsou za to vděční. Mezi ně patří nejen jeho rodina, přátelé, spisovatelé, disidenti, lidé ze široké kulturní a občanské veřejnosti, ale i členové židovské obce, křesťané a lidé snažící se o mezináboženský dialog. Od devadesátých let rabín Karol E. Sidon je výrazným zastáncem dialogu vedoucího k porozumění, toleranci a společné pomoci druhým. To se projevuje nejen v jeho skvělých přednáškách a jedinečných výkladech biblických textů s talentem kombinovat své schopnosti literáta s do hloubky jdoucími vhledy výrazné duchovní osobnosti na platformách, jako jsou Společnost křesťanů a Židů či Společný hlas, ale i ve schopnosti jasně se vyjádřit k aktuálním problémům ve společnosti, jako je eutanázie, pandemie či válka na Ukrajině.

Ke všem výše uvedeným vděčným gratulantům se tímto připojujeme i my a přejeme: „Karole, ať Ti Všemohoucí zachová přízeň a dopřává dlouhého života ke spokojenosti Tvé i nás všech až do sto dvaceti let!“

Robert Řehák, převzato z info.dingir.cz

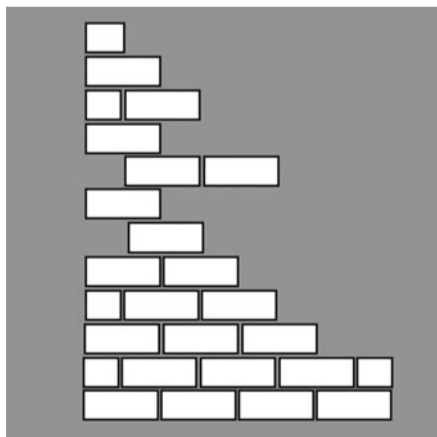
PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Rozhodnutí pro Krista

Pán Ježíš říká, že kdo jej chce následovat, musí se pro něj rozhodnout úplně, ne jen napůl. Stejně jako kdyby se chtěl pustit do stavby věže, předem by si spočítal, kolik materiálu bude potřebovat, aby v půlce nezjistil, že ho má málo a nemůže stavbu dokončit.

Dokážete spočítat, kolik celých a kolik polovičních cihel nám chybí, aby věž mohla být dokončena?

(Řešení z minulého čísla: Kdo se povyšuje, bude ponížěn, a kdo se ponížuje, bude povýšen.)

Jana Krajčířiková

Odhalení pamětní desky
v Čenkově

Sbor dobrovolných hasičů Čenkov, Obec Čenkov a Sdružení Bojovníci boží - 600 let zvou v neděli 4. září od 9 hodin k Husovu pomníku u obecního úřadu v Čenkově na slavnostní odhalení pamětní desky k 600. výročí bitvy u Hluboše (8. 9. 1422).

V rámci programu zazní slovo M. Houšky a zástupce obce i husitský chorál. red

Komentované prohlídky
našeho sboru v Hradci Králové

Zveme vás na komentované prohlídky areálu Gočárova Sboru kněze Ambrože 7. a 10. září, 5. a 8. října 2022. Historie stavby, architekt, vnitřní vybavení, zvonohra, keramický Juračkův betlém. red

